

2012. március 7.

„Ennek a szerepnek a pálya egy bizonyos pontján kell elérkeznie”

Nem ez az első A nyomorultak számodra: a Madách Színház produkciójában is játszottál. Hogy látod a különbséget a két előadás között?

Igazából nehezen tudnám összehasonlítani a két előadást. Akkor még főiskolás voltam, Enjolras-t játszottam, és már akkor úgy gondoltam, hogy Jean Valjean szerepe óriási kihívás lehet. És nyilván bennem volt a vágy is, hogy egyszer majd eljátszhassam. Így a mostani élmény számomra minden eddigit felül is ír. Jelentős állomása ez a pályámnak.

Akkor mondhatjuk, hogy szerepálmod volt? Pedig van egy elhíresült mondásod, hogy mindig a következő szerep az.

Ez így is van, de mindig úgy éreztem, hogy ennek majd egyszer a következőnek kell lenni. Valójában ez egy olyan szerep, amihez kell egy bizonyos érettség, amit nem feltétlenül csak az életkorra értek. Érettség hangban, színjátszásban, eljátszott szerepekben. Ennek a szerepnek a pálya egy pontján kell megérkeznie. Igazából mindig is a szívem csücske volt, és úgy gondoltam, hogy egyszer majd találkozunk Jean Valjean és én.

Volt valaha másik olyan szereped, amihez hasonlítani tudnád, ami hasonló érettséget követel meg?

Semmi máshoz nem tudnám hasonlítani. A zene szinte opera-igényű, iszonyatosan nehéz énekrészekkel. Hatalmas sorsdrámákat jelenít meg a színpadon, szerintem zseniális a dramaturgiája a darabnak, ahogy megmutatja Jean Valjean sorsának állomásait, és közben Cosette, Marius vagy a forradalmárok története is megjelenik. Egyszóval nem tudom, hogy létezik-e olyan musical szerep, amihez hasonlítani lehetne, ami zeneileg opera-igényű, de inkább prózai darabra jellemzően ábrázol egy három órás sorsdrámát.

Többször említetted a sorsdráma szót, valóban találó. Mi az, ami emberileg leginkább megérint ebben a sorsdrámában?

A külső-belső harc, hogy valakit egyszer rossznak bélyegeznek, és a küzdelem, ahogy ezen túl próbál lépni. Hogy be tudja-e bizonyítani a világnak és magának, hogy a környezete által rásütött bélyeg ellenére benne mégiscsak lakozik jószág. És azért is tetszik a szerep, mert nem egy áldozatról van szó. Áldozat, nyilván, de nem mentalitásában. A bűnök, amiket elkövet, valóság. Valóban ellopja a kenyeret, az eredeti regényben elveszi egy kisfiú pénzét. Valóban

megszökik a börtönből, ellopja a püspöknek, a jótevőjének az ezüstjét, így az esendősége is jelen van a darabban. Jean Valjean egy önmagával küzdő ember. Például döntést kell hoznia, hogy visszamegy-e a börtönbe, vagy pedig vállalja, hogy valami szerencsétlent lecsuknak helyette – amit persze a lelkiismerete nem enged, mert akkor hazugságban élne, és megtagadná a püspök jócselekedete után tett ígéretét. Így inkább felvállalja, hogy ő a bűnös, annak ellenére, hogy konkrét bűne már nincs is, amiatt már vezekelt épp eleget. A fegyenc múltja kísérti, nem kap esélyt normális életre, emiatt kénytelen a régi identitását széttépni, és új életet kezdeni. De ez az örökös harc és vívódás végig megmarad benne.

Beszéljünk Miskolcra! Milyen kötődésed van a színházhoz?

A *Csókos asszonyt* játszottam itt 2003-ban, előtte pedig a *János vitézt*.

Akkor a társulatban már voltak ismerős arcok.

Igen. Mindig nagyon szívesen jövök Miskolcra. A társulat egy részét ismerem, jóban vagyunk, és úgy érzem nagyon hamar befogadtak. Kiválóan dolgozunk együtt. Vannak, akikkel még az egyetemről ismerek (SZFE), akivel közös az énekmesterünk. Jó dolog, hogy a pálya mindig tartogat meglepetéseket, hogy összesodor régi ismerősöket, akik előtte hosszú évekig nem találkoztak. És nagyon érdekes az is, hogy Szabó P. Szilveszterrel eddig soha nem tudtuk egymás ellenlábait alakítani egy darabban. Vagy váltottuk egymást, mint például a Szépség és a Szörnyetegben, vagy valami vidámabb darabban játszottunk együtt, mint a Párizsi élet. A Rómeó és Júliában kerüljük egymást, igazából nincs közös dolgunk, de olyan, hogy a karaktereink kvázi sakkjátszmát vívjanak a színpadon, még nem volt. Úgy gondolom, hogy mindkettők pályájának hatalmas pillanata ez. Szilveszter hívta fel a figyelmemet a miskolci meghallgatásra, ő vetette fel, hogy lehetnénk Jean Valjean és Javert. Nagyon szerettük volna eljátszani ezt a két szerepet, ki tudja, mikor adódik még egyszer ilyen lehetőség. Természetesen a többi kollégával szintén nagyon jó együtt dolgozni, de ez nekünk együtt színészi jutalomjáték is, aminek minden percét élvezzük.

A szavaidból ítélve fontos személyes dimenziója is van ennek a közös játéknak.

Pontosan. Nagyszerű, hogy úgy vesszük egymás apró rezdüléseit, ahogy csak majd' 20 évnyi ismerettséggel és közös színházi léttel a hátunk mögött lehet. Érezzük egymás auráját: ha csak bejön, megáll mögöttem, már akkor tudom, hogy ott van. Sok, a színpadon megvalósuló ötlet is a személyes kapcsolatunkban gyökeredzik.

Milyen volt a próbafolyamat? A színházat érintő változások hogyan befolyásolták?

Színészek vagyunk, tesszük a dolgunkat. Szerintem ez egy nagyon szépen színpadra állított, igényes produkció. A próbafolyamatra annyiban hatottak ki a változások, hogy csúsztunk nagyjából fél évet. 2011 nyarán foglalkoztam már az anyaggal, arra számítva, hogy augusztus 21-én kezdünk. Augusztus 19-én motoroztunk épp valahol Ausztriában, amikor kaptam egy telefont, hogy ez nem így lesz, és azt se tudtuk, hogy megvalósul-e majd az előadás. De nagyon sajnáltam volna, ha ez kimarad. Inkább ez a fél év várakozás volt a nehéz. És örömteli pillanat volt, amikor januárban mégis el tudtuk kezdeni a próbákat. Amikor már biztos volt,

hogy lesz a darab Miskolcon, nagyon örültem, még ha most ütközik is minden, hisz éppen a *Veled Uramat* is próbálom, és sokat játszom mellette.

A nyomorultak nagyon időtálló darab. Szerinted mi lesz a fő üzenet, amit a nézők hazavisznek magukkal?

A darabnak sok komoly üzenete van, és úgy vélem sajnos igen aktuális. Talán a legfontosabb, hogy az ember bármilyen körülmények között próbáljon tisztességes maradni, és odafigyelni az emberi értékekre, a szeretetre, a megbocsátásra. Hogy bármi is történik, a reményt ne veszítsük el, úgy neveljük a gyermekeinket, úgy beszéljünk a környezetünkkel... Ez egy teljesen más életérzés, mint amikor az ember belesüpped a pesszimizmusba, ami sajnos ránk, magyarokra elég jellemző, és amit nagyon károsnak tartok. Persze előfordul, hogy semmi nem jön össze, de attól nem lesz jobb, hogy az ember csak siránkozik. Más nem fog tudni helyette változtatni a helyzetén, legalább meg kell próbálni túljutni a nehézségeken. Szerintem Jean Valjean története pontosan erről szól: elsüllyedhetne, de soha nem adja fel, és a mostoha körülmények ellenére is ember tud maradni.